

ADVIES Sectorraad Kunsten en Erfgoed

5 november 2014

Advies over RSZ-doelgroepenkorting voor kunstenaars

Op eigen initiatief brengt de Sectorraad Kunsten en Erfgoed van de SARC advies uit bij de plannen met de RSZ-doelgroepenkorting die in het kader van de 6^e staatshervorming aan de Gewesten is overgedragen. De sectorraad besprak dit op zijn vergadering van 28 oktober 2014 en werkte het advies verder schriftelijk af.

Advies

Situering

Onlangs verschenen tegenstrijdige berichten in de media over de zogenaamde doelgroepkortingen. De federale overheid heeft een aantal doelgroepverminderingen ingesteld op de sociale bijdragen naar werkgevers, zette in op een aantal tewerkstellingsprogramma's en activeerde het volgen van een beroepsopleiding en deelname aan tewerkstellingsprogramma's door het toekennen van premies. Een van die federale doelgroepen waren de kunstenaars. In het kader van de 6de staatshervorming worden deze RSZ-kortingen voor doelgroepen overgeheveld naar de gewesten. De bevoegdheid voor structurele RSZ-verminderingen en de vrijstelling van het doorstorten van de bedrijfsvoorheffing blijft federaal. De Gewesten krijgen de volle bestedingsautonomie voor de budgetten.

In zijn advies van 26 maart 2014 over het Groenboek implementatie zesde staatshervorming¹ adviseerde de SARC:

'Een verderzetting van de doelgroepverminderingen, waar nodig aangepast aan de Vlaamse arbeidsmarkt, verdient de voorkeur. Per doelgroep kan best bekeken worden welke impact de huidige verminderingen hebben, en met welk doel men ze wil verderzetten. De huidige doelgroepverminderingen voor kunstenaars gelden momenteel enkel voor kunstenaars die werken met een arbeidsovereenkomst. Kunstenaars die niet in opdracht werken (vb. auteurs, beeldend kunstenaars, componisten) en in een statuut als zelfstandige in hoofdberoep, maken geen aanspraak op een vermindering van de sociale bijdragen. Dit zorgt voor een ongelijkheid die rechtgezet moet worden.

We wensen betrokken te worden bij een (her)definiëring van de doelgroep kunstenaars door de Vlaamse overheid.'

¹ <http://www.cjism.vlaanderen.be/raadcjism/AR/adviezen/20140326-SARC-advies-groenboek-zesde-staatshervorming.pdf>

Advies

Over de toekomst van de doelgroepkorting is er onduidelijkheid. In het Vlaamse Regeerakkoord² staat dat men een drastische vereenvoudiging van de doelgroepkortingen wil doorvoeren. Vlaams minister van Cultuur Sven Gatz heeft zowel in de media als in de Commissie Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement laten uitschijnen³ dat het schrappen van de kunstenaarskorting op korte termijn niet aan de orde is. De bevoegde Vlaamse minister van Werk Philippe Muyters stelde⁴ dat hij tegen midden november een aanbeveling verwacht van de sociale partners en dat hij tegen het einde van dit jaar een uitspraak zal doen over zijn invulling van het aangepaste doelgroepenbeleid over het doelgroepenbeleid.

Aangezien het een gewestelijke bevoegdheid is, is ook het standpunt van de Brusselse regering in deze belangrijk. In haar regeerakkoord engageert de Brusselse regering zich om de rechtszekerheid te waarborgen voor alle op dat moment geldende maatregelen en hierover in overleg te gaan met de andere gewesten en het federale niveau.⁵

De SARC-Sectorraad Kunsten en Erfgoed wil de bevoegde ministers en de sociale partners attenderen op het belang van deze korting en pleit ervoor om deze in elk geval ongewijzigd te behouden.

De federale regering erkent het aparte sociale statuut voor de kunstenaar. In het Vlaamse regeerakkoord stelt men dat Vlaanderen zijn cultuur koestert als een keurmerk voor kwaliteit en dat het wereldwijd bekend staat voor zijn kunst en kunstenaars. En de Vlaamse minister van Cultuur wil de kunstenaars een meer centrale plaats geven in zijn beleid omdat hun sociaal-economische toestand nog steeds precair is.

De RSZ-korting voor kunstenaars in loondienst is één van de bepalende factoren die deze engagementen en statements mee mogelijk maken, wat afdoende is bewezen in de praktijk van de voorbije jaren.

Ze is een noodzakelijke stimulans voor werkgevers in Vlaanderen en Brussel om de kwetsbare groep van kunstenaars aan te (kunnen) werven of opdrachten uit te laten voeren in het werknemersstatuut, een statuut dat de kunstenaars de meeste rechtszekerheid biedt. Een schrapping van de korting zonder compensatie, bovenop de aangekondigde subsidievermindering, zal desastreuze gevolgen hebben voor de individuele kunstenaars, de artistieke organisaties en opdrachtgevers en de dynamiek in de kunstensector.

² Regeerakkoord Vlaamse Regering 2014-2019, 'Werk en sociale economie: Iedereen aan het werk', p. 33

³ De Standaard, 2 oktober 2014, 'Ik ga er van uit dat de RSZ-korting voor kunstenaars gewoon blijft'; Vlaams Parlement, Commissie Cultuur, Jeugd, Sport en Media, 2 oktober, 'Gedachtewisseling over de geplande besparingen in Cultuur, Media en Jeugd', p. 11, <https://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2014-2015/g118-1.pdf>

⁴ Vraag om uitleg van mevrouw Yamila Idrissi tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het schrappen van de RSZ-korting voor kunstenaars, 16 oktober 2014: <http://www.vlaamsparlement.be/Proteus5/showJournaalLijn.action?id=931649>

⁵ Gewestelijke beleidsverklaring, p. 11: <http://be.brussels/files-nl/over-het-gewest/de-gewestelijke-bevoegdheden/regeerverklaring-2014-2019>

Aansluitend dringt de Sectorraad aan op een grondige studie van de sociale positie van die kunstenaars die omwille van de specificiteit van hun artistieke prestaties en werkrelatie noodgedwongen het statuut van zelfstandige in hoofdberoep moeten aannemen. Een statuut dat onvoldoende aangepast is aan hun artistieke praktijk en te weinig rekening houdt met wisselende inkomsten. Bovendien zijn er voor deze zelfstandige artiesten geen kortingen in sociale bijdragen zoals de huidige doelgroepvermindering die van toepassing is op kunstenaars die als werknemer worden tewerkgesteld.

Namens de Sectorraad Kunsten en Erfgoed,

Heidi De Nijn, voorzitter
Herman Baeten, ondervoorzitter
Hanne Schuermans, secretaris